

Posudek oponentky bakalářské práce Aleksandry Averiny

Les moyens d'esthétisation de consommation et de la publicité dans les trois romans contemporains choisis

Na předložené bakalářské práci vidím určité pozitivum, kterým je, alespoň doufám, samostatný výběr originálního tématu, analyzovaného korpusu i použité metodologie. Jean Baudrillard a Umberto Eco (společně s Gillesem Lipovetským nebo Zykmuntem Baumanem) jsou neoddiskutovatelnými autoritami v oblasti postmoderny a konzumní společnosti, jen by jejich teorie měly být v začátku práce lépe nastíněny. I romány *99 Francs* (2000) Frédérique Beigbedera, *Black Friday* (2020) Christophe Léona a *Debout-payé* (2015) od Gauze se bezpochyby dají použít jako ilustrace studovaných fenoménů, i když by bylo záhodno nějak vysvětlit, proč byla vybrána právě tato tři díla. Textů na téma estetizace konzumní společnosti a reklamy ve francouzské literatuře totiž najdeme celou řadu. Proč zvolila právě tento korpus, autorka bakalářské práce nijak nekomentuje.

A priori zajímavé a aktuální téma bohužel nemůže zakrýt celou řadu vážných nedostatků, které se zde pokusím shrnout v bodech:

- Francouzská verze názvu bakalářské práce neodpovídá té české, protože „contemporains“ znamená „současné“ romány, tedy díla obvykle datovaná od devadesátých let nebo od přelomu tisíciletí, zatímco o „moderním“ románu hovoříme od dob Cervantesových. „Les trois romans contemporains choisis“ by se navíc muselo přeložit jako „ve všech třech vybraných současných románech“. Určitý člen je zde ve francouzštině nadbytečný. Z obsahu práce pak vyplývá, že se skutečně jedná o romány „současné“, tedy vydané v nebo po roce 2000.
- Čeština v resumé je poněkud krkolomná a bylo by dobré, kdyby ji opravil rodilý mluvčí. Četné chyby jsou přítomny i ve francouzském textu práce, takže ten by také měl projít důkladnou korekturou. (Některá souvětí jsou vlivem gramatických a syntaktických chyb na samé hraně srozumitelnosti.)
- V bakalářské práci bohužel není použit francouzský font, takže některé znaky (typicky apostrofy) neodpovídají normě.
- Názvy knih nebo filmů se ve francouzském úzu píše kurzívou, zatímco názvy časopiseckých článků je třeba uvádět v uvozovkách. Toto je třeba kompletně předělat v celé práci. Text neodpovídá žádné platné citační normě.
- Citace delší tří řádek by měly být odsazené a psané jiným typem písma (bez uvozovek), zatímco citace kratší stačí vyznačit uvozovkami bez odsazení.
- V akademické práci z literatury není vhodné citovat z běžných slovníků typu *Petit Robert*. Pokud autorka pracuje s pojmy „konzum“ nebo „konzumní společnost“, nejlepší by bylo převzít jejich definice z kterékoli odborné studie na toto téma.
- V bakalářské práci by bylo rovněž záhodno oddělit teoretickou část se shrnutím metodologie od jejích praktických aplikací na konkrétní texty. Např. v kapitole o

ženském a mužském těle je uprostřed Baudrillardových úvah náhle zmíněn hrdina Beigbедера románu *99 franků*, aniž by zde byla návaznost na ostatní dva analyzované romány.

- V práci není oddělena primární a sekundární bibliografie, přičemž celkový rozsah prostudovaných materiálů je nepřiměřeně chudý oproti jiným obhajovaným bakalářským pracím.

Samotné analýzy románů, které by měly představovat stěžejní část bakalářské práce a autorčin originální akademický přínos, jsou celkem jasně děleny podle tří románů (dávám k úvaze, zda by nebylo vhodnější a méně redundantní seskupit kapitoly tematicky a vždy v nich uvádět příklady ze všech analyzovaných děl), nicméně struktura podkapitol mi není úplně zřejmá. Proč je například Beigbederův sarkasmus vyčleněn do samostatné kapitoly, když o něm pojednávají i kapitoly předchozí? Není to poněkud umělé? Proč se u Beigbедера jazykem končí, a u Gauze se jím začíná? Proč nejsou konkrétní příklady/citace z děl ústrojněji včleněny do textu, a namísto toho jsou zvláštním způsobem „přilepeny“ vedle? Výsledek působí poněkud „nehotově“, jako kdyby si autorka psala zajímavé poznámky, ale už je zapoměla sestavit do jednoduté argumentace a nějak je navzájem propojit.

Ideální strukturou práce by bylo rozčlenění na analýzu reklamy (včetně jejího jazyka), diskurzu o reklamě v jednotlivých románech/povídkách a pak syntézu v podobě konkrétních ilustrací Baudrillardovy teorie. Zajímavé by bylo i srovnání postupů tří studovaných autorů: všichni sarkasticky glosují reklamy, ale každý to dělá technicky jinak.

Ve stávající podobě jsou tytéž postupy velmi repetitivně (ale z nejasného důvodu v jiném pořadí) uplatňovány na tři díla, což nepůsobí promyšleně. Nevím, do jaké míry studentka plán bakalářské práce a strukturu jednotlivých kapitol probírala se svou školitelkou, ale nedovedu si představit, že by jí byl schválen v takto „nehotově“ podobě.

Velmi problematický je i kratičký (dvoustránkový) závěr, který jako „závěr“ vůbec nefunguje, protože nepřináší nic nového. Právě v závěru by autorka měla propojit a srovnat všechna tři studovaná díla a narativní strategie jejich autorů. Proč je na tolika stránkách rozebírala každé zvlášť, když pak nemá co říct k jejich specifícnostem a odlišnostem? Čtenáři neznalému Beigbедера, Léona a Gauze by se tak mohlo zdát, že jde o téměř identické autory, což v praxi rozhodně není pravda.

Navzdory zajímavému tématu musím bohužel konstatovat, že předložená bakalářská práce nesplňuje požadavky kladené na tento typ akademických prací. Proto ji ve stávající podobě nedoporučuji k obhajobě. Není možné, aby si takto „nehotový“ elaborát univerzita vyvěsila na webu jako obhájenou bakalářskou práci. Studentka je po mém soudu schopna předložit kvalitní studii, takže jí doporučuji, aby svůj text přepracovala a doplnila ho podle pokynů z posudku/posudků, než ho znovu předloží k obhajobě.
Navrhuji hodnocení neprospěla.

V Praze dne 29. srpna 2023

Prof. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.